

Midfaste

Tid og sted: Jerlev og Ødsted, kl. 9 og 10.30, d. 26/3 2017

Salmevalg

41: Lille Guds barn, hvad skader dig

448: Fylt af glæde

476: Kornet, som dør i jorden

69: Du fødtes på jord

31: Til himlene rækker din miskundhed, Gud

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Derefter tog Jesus over til den anden side af Galilæas Sø, Tiberias Sø. En stor folkeskare fulgte ham, fordi de så de tegn, han gjorde ved at helbrede de syge. Men Jesus gik op på bjerget, og dér satte han sig samme med sine disciple. Påsken, jødernes fest, var nær.

Da Jesus løftede blikket og så, at en stor skare kom hen imod ham, sagde han til Filip: ”Hvor skal vi købe brød, så disse folk kan få noget at spise?” Men det sagde han for at sætte ham på prøve, for selv vidste han, hvad han ville

gøre. Filip svarede ham: ”Brød for to hundrede denarer slår ikke til, så de kan få bare en lille smule hver.” En af hans disciple, Andreas, Simon Peters bror, sagde til ham: ”Der er en lille dreng her, han har fem bygbrød og to fisk; men hvad er det til så mange?” Jesus sagde: ”Få folk til at sætte sig.” Der var meget græs på stedet. Mændene satte sig; de var omkring fem tusind. Så tog Jesus brødene, takkede og delte ud til dem, der sad der; på samme måde også fiskene, så meget de ville have. Da de var blevet mætte, sagde han til sine disciple: ”Saml de stykker sammen, som er tilovers, så intet går til spilde.” Så samlede de dem sammen og fyldte tolv kurve med de stykker af de fem bygbrød, som var tilovers efter dem, der havde spist.

Da folk havde set det tegn, han havde gjort, sagde de: ”Han er sandelig Profeten, som skal komme til verden.” Jesus forstod nu, at de ville komme og tvinge ham med sig for at gøre ham til konge, og han trak sig atter tilbage til bjerget, helt alene.

Prædiken

Hvad sker der, når vi spiser sammen? Hvad sker der, når vi bænkes omkring bordet til ét af dagens måltider? Måltidet er en fast rytme i dagligdagene; Morgenmåltidet, hvor man langsomt vågner og vender blikket mod dagen, der venter. Frokosten, som et pitstop på halvvejen. Og aftensmåltidet, der runder dagen af, og hvor hjemmets stemmer mødes og fortæller, med eller uden ord, hvordan dagen gik. Når vi spiser sammen, forstår vi nemlig meget mere om hinanden, end hvad der bliver sagt højt. Den ordløse kommunikation flyder hurtigt og konstant imellem de forsamlede; hvem er ked af det, hvem er glad, hvem er træt. Og både børn og voksne forstår det og lægger mærke til, hvad der er på færde. Flere børnepsykologer peger på, at måltidsfællesskabet måske er det allervigtigste til at fastholde en families stabilitet og sammenhængskraft. Når vi spiser sammen, bliver vi nemlig ikke bare mætte, vi bliver også bundet sammen, mindet om hinanden og de skrammer, en hård dag kan have givet, begynder deres helingsproces. Det kræver ro og

uforstyrrethed. Og uforstyrrethed er vist nu om stunder i høj kurs, fordi det kan være svært at opdrive. Men måltidet og dine måltidsfæller kræver det. Når vi rejser os fra måltidet, så er vi lidt mere forbundne end da vi kom.

Bevares, det føles ikke altid sådan. Efter en lang dag kan man se glædeligt frem til aftenens måltid og forestille sig alt muligt om hvordan, det skal være. Man har måske brugt tid på at forberede et lækkert måltid, og det har været en besværlig proces, for flere gange har børnene grædt, og så manglede der en vigtig ingrediens, og så var der en, der tabte en glas på gulvet, osv., osv... og når man så endelig får sig bænket, viser det sig, at børnene ikke kan li' maden, og det hele ender med at være et frygtligt cirkus, hvor en kaster sin tallerken på gulvet, en anden skælder ud, en tredje vil hellere lege med dukker og en fjerde sidder opgivende og stikker til den mad, der ikke længere ser så indbydende ud.

Men den virkelighed hører med, og uanset, hvad vi kan tænke i de situationer, så har vi brug for nogen at spise sammen med, ellers er der ingen, der hører alt det, vi siger

uden ord. Vi har brug for nogen at forbinde os med, og et måltid er altid et fællesskab, hvor vi er sammen og skaber forbindelser.

Et måltid, som man ikke deler med nogen, kan omvendt være en tom oplevelse. Vi ved, vi har brug for næring, men jeg har af og til have en følelse af, at måltidet er spildt, når jeg har spist alene: der manglede noget: en eller nogen at dele det med. For i måltidet modtager vi det, vi lever af: brød, mad, næring! ”Men mennesket lever ikke af brød alene”, vi modtager også samvær, nærvær, omsorg, glæde – et sted at dele vores frustrationer. I måltidet bliver både legeme og sjæl helet.

Og sådan har det altid været. Så længe, der har været mennesker, har måltidet handlet om mere end mad. Lyt blot til den over 2500 år gamle tekst fra Det Gamle Testamente: ”Mennesket lever ikke af brød alene, men af alt, hvad der udgår af Herrens mund.”

Og hvad er så det ”mere”; hvad er det, vi lever af? Hvis vi skal sige det kort, så er det: Tro. Håb. Kærlighed.

Uden disse tre elementer var livet goldt, øde, ensomt, meningsløst. Vi ved det godt. Jeg kender intet menneske, der vil sætte spørgsmålstegn ved det. Og alligevel glider troen, håbet, kærligheden os ofte af hænde, fordi vi misforstår meningen med dem.

Der ser vi i fortællingen om Jesus, der skaber et måltid til 5000 mand ud af fem brød og to fisk. Den begejstrede folkemængde råbte som i ekstase: Han er *profeten!* Og de ville gøre Jesus til deres egen konge. De så hans magt. De så, at han udrettede et under, da han takkede for brødet og delte det ud. Og de tænkte: **Her** er vores frelser. Og så står der: Jesus forstod nu, at de ville komme **og tvinge ham med sig** for at gøre ham til konge. Menneskemængdens begejstring for underet er så stor, at de vil have kontrollen over underet. De vil gøre underet til deres og tvinge magten over på deres side.

Men de har glemt to væsentlige aspekter af underet: Underet sker i to enkle og dagligdags handlinger; Han takker for de fem brød og to fisk, som en lille dreng har med, og han deler det ud. Underet sker ikke ved

udsigelsen af kryptiske og uforståelige ord; der er ingen trylleformularer og hokus-pokus; der er hverken musik til eller spotlight på Jesus. Nej, Jesus takker den, der har givet, og det er både Gud og drengen, og så deler han det ud. Fællesskabet består den dag af 5000, men der var mad til mange flere. Alle får, hvad de behøver. De bliver mætte og sidder et i fællesskab og da de rejser sig igen, er de lidt mere forbundne end de var, da de kom.

Og så er det, at mængden overvældes af det dæmoniske. Og hvilket menneske ville i det tilfælde ikke lade sig friste? Jesus kan blive konge, han kan samle et besat rige og et splittet folk. Han kan genskabe Israels storhed. Han kan gøre sit eget folk, det jødiske folk, til det mægtigste folkeslag på jorden. Med hans magt kan de underlægge sig alle andre jordiske riger, og Jesus kan skabe velstand og frihed for en undertrykt nation.

Men Jesus er ikke kommet for at genrejse sit folk. Han er kommet for at frelse verden, og derfor trækker han sig tilbage, op på bjerget, for at bede. Han vil ikke sætte sig på deres kongetrone.

Vi kan ikke tvinge nogen til at tro, for tro er tillid, og tvang er det modsatte af tillid. Vi kan ikke indgyde håb med magt, for håb er frihed, og magt vil betvinge friheden. Vi kan ikke kræve kærlighed, for kærlighed er at give sig selv og modtage den anden i tillid til dennes kærlighed.

For Jesus er måltidet det sted, hvor tro, håb og kærlighed er samlet i en begivenhed. Og der er noget om det, for hvad sker der, når vi spiser sammen? Når vi spiser sammen, bliver vi bundet sammen, mindet om hinanden og de skrammer, en hård dag har givet, begynder deres helingsproces. Det kræver ro og uforstyrrethed. Og uforstyrrethed er vist nu om stunder i høj kurs, fordi det kan være svært at opdrive. Men måltidet og dem, du spiser med, kræver det. Du har brug for deres opmærksomhed, og du har brug for at være opmærksom på dem. I måltidet spiser vi os til fællesskab. Vi vises kærlighed, vi mærker håbet og vi får tro. Når vi rejser os fra måltidet, så er vi lidt mere forbundne, end da vi kom.

Jesus blev ikke konge for ét folk i én bestemt og afgrænset tid. For han kom til jorden for også at frelse os – det folk,

der er blevet Guds børn ved dåben, og som strækker sig gennem alle tider indtil jorden engang ikke mere er til. Det krævede mere end et under eller to.

Og derfor går Jesus mod Jerusalem til påske, mod den kongetrone, der skulle blive hans. Fra den trone trak han sig ikke tilbage, som da folkemængden ville gøre ham til konge. Hans kongetrone blev korset – for på korset fuldbyrdede han sin kærlighed til hvert eneste menneske. Men inden da indstiftede han nadveren, og han skabte dermed et måltidsfællesskab, der strækker sig igennem tiden og op til os. Vi er indbudt til måltidet, og *der* får vi livets brød; bænket side om side med fyrster, forbrydere og fagidioter: Dette er Jesu Kristi legeme. Dette er Jesu Kristi blod. De samme ord lyder til høj som lav. Resten af måltidet er ordløst. Men når vi rejser os, er vi lidt mere forbundne, end da vi kom.